

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Іван ХОМ'ЯК, 1998 року народження, громадянина України, освіта вища: закінчив у 2020 році ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за спеціальністю «Готельно-ресторанна справа», голова Громадської організації «Первинна профспілкова організація студентів та аспірантів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 281 Публічне управління та адміністрування.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.141, утворена наказом № 355 т. в. о. ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, від 30 квітня 2025 року, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Інни СУРАЙ – доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри публічного управління та адміністрування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Рецензентів – Ольги ЖУК – кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри публічного управління та адміністрування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Антоніни ТОМАШЕВСЬКОЇ – кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів – Івана ЛОПУШИНСЬКОГО – доктора наук з державного управління, професора, завідувача кафедри публічного управління та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу;

Тетяни МАМАТОВОЇ – доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

на засіданні 25 червня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування Івану ХОМ'ЯКУ на підставі публічного захисту дисертації «Підвищення ефективності публічного управління територіальними громадами в умовах невизначеності» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Дисертацію виконано у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Валентина ЯКУБІВ, доктор економічних наук, професор, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника перший проректор, професор кафедри публічного управління та адміністрування (за суміщенням),

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна результатів полягає у розробці теоретичних, методичних та прикладних рекомендацій щодо підвищення ефективності публічного управління територіальними громадами в умовах невизначеності, зокрема: удосконалено:

- організаційно-методичні підходи до розробки стратегічних напрямів підвищення ефективності публічного управління територіальними громадами в умовах невизначеності на основі розроблених концептуальних моделей адаптивного управління (дослідження різних підходів до управління місцевими ресурсами), запобігання (формування стратегії розвитку громад з урахуванням можливих ризиків для соціально-економічного розвитку), участі зацікавлених сторін (налагодження взаємодії між громадами, органами місцевого самоврядування та виконавчою владою, залучення населення до процесу прийняття рішень через механізми електронної демократії та публічні консультації) та генерація ефективних рішень (забезпечення систематичного підвищення ефективності публічного управління, проведення аналізу рішень органів) на основі карти ризиків для формування ефективного публічного управління територіальними громадами;

- методику оцінювання ефективності публічного управління територіальними громадами в умовах невизначеності на основі визначення фінансової, ресурсної, економічної, управлінської та соціальної складових результативності функціонування громад в розрізі комплексу стимулюючих та дестимулюючих показників, що включає стратегічний та оперативний рівень оцінки ефективності і дозволяє більш точно та комплексно оцінювати результативність діяльності органів місцевого самоврядування з урахуванням управлінських аспектів;

- методичні підходи до управління ризиками в системі публічного управління територіальною громадою в умовах невизначеності шляхом обґрунтування структуризації ризиків та використання управлінських ресурсів, впливу чинників екзогенного середовища та організаційного потенціалу розвитку громади; сформовано карту ризиків для формування ефективного публічного управління територіальними громадами в умовах невизначеності;

- принципи і підходи до формування і реалізації стандартів управління соціально-економічною та екологічною ефективністю територіальних громад в умовах невизначеності на основі взаємозв'язку між складовими ефективності публічного управління, зокрема в контексті: управління екологічними ініціативами для збереження навколишнього середовища громади; розробка соціальних стратегій для покращення якості життя громади; надання послуг та реалізація державних програм, які відповідають потребам місцевих мешканців; захист прав і економічних інтересів мешканців громади через ефективне публічне управління; підвищення кваліфікації працівників органів місцевого самоврядування та розвиток кадрів; забезпечення відповідального використання фінансів та сталого розвитку громади; впровадження екологічно чистих

технологій та підтримка програм управління відходами для збереження довкілля громади. Такий підхід дозволяє забезпечити комплексну оцінку управлінських процесів з урахуванням їх впливу на всі важливі аспекти розвитку громад, що дозволяє більш гармонійно інтегрувати потреби громад та визначити орієнтири задля забезпечення сталого розвитку в територіальних громадах.

В результаті проведеного дослідження набули подальшого розвитку:

- понятійно-категоріальний апарат дисертації, зокрема, розкрито сутність таких понять: «територіальна громада», «система управління територіальної громади» «публічне управління територіальними громадами в умовах демократизації», «невизначеність», «публічне управління територіальними громадами в умовах невизначеності», «ефективність публічного управління територіальними громадами». Під ефективністю публічного управління територіальними громадами розуміється комплексне співвідношення між досягнутими результатами і використаними для цього ресурсами в контексті реалізації управлінських функцій для забезпечення фінансового, ресурсного, організаційного, соціального та екологічного розвитку територіальної громади, що здійснюється з урахуванням основоположних принципів демократизму та підзвітності органів влади перед громадянами;

- класифікація ознак публічного управління територіальними громадами в умовах невизначеності в контексті виокремлення зовнішніх, глобальних (ендогенних) чинників невизначеності; зовнішніх національних (ендогенних) чинників невизначеності, а саме: зміни законодавства, воєнні дії, які можуть мати непередбачувані наслідки, демографічні зміни, економічні потрясіння, екологічні катаклізми державного і регіонального масштабу; внутрішніх: соціально-економічна ситуація у самій громаді, неефективне управління, житлово-комунальні проблеми, що призводять до негативних наслідків, природні проблеми, що можуть вплинути на сталий розвиток громади; методичні підходи до класифікації факторів та структуризації проблем і резервів забезпечення ефективності публічного управління територіальними громадами в Україні;

- пропозиції щодо удосконалення ефективності публічного управління територіальними громадами, зокрема системних дій щодо управління ризиками: розробка заходів запобігання, усунення, мінімізації, зменшення ступеня впливу ризиків задля розробки нормативно-правових актів, що регулюють стратегічне планування в умовах невизначеності та ризику, включаючи механізми оцінки ризиків і моніторингу їх реалізації; впровадження механізмів контролю за виконанням законодавства, що стосується управління ризиками та відновленням, з чіткими правилами щодо регулярності звітності та прозорості / публічним доступом до інформації; розробка заходів, що спрямовані на підвищення стійкості (інвестиції в новітні технології, активізація інновацій, диверсифікація ризиків); удосконалення механізмів координації між органами влади та партнерами для ефективного реагування на військові загрози; створення міжсекторних партнерств та міжнародних партнерських проєктів; впровадження інноваційних механізмів публічного маркетингу як потужного інструменту для контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, сприяння залученню громадськості до процесів прийняття рішень та підвищення рівня позитивного сприйняття влади.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (265 найменувань, 19 додатків. Загальний обсяг роботи – 351 сторінка, з них основного тексту – 208 сторінок. Дисертація містить 8 таблиць, 35 рисунків.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 12 наукових праць за темою дисертації: 6 статей у наукових фахових виданнях України (Категорія – Б), 1 стаття у інших наукових виданнях, 5 тез конференцій у матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференцій що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Хом'як І. В. Ефективність публічного управління територіальними громадами. *Наукові перспективи. Серія Державне управління*. 2024. № 2(44). С. 586–598.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-2\(44\)-586-598](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-2(44)-586-598)

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/9486>

2. Хом'як І. Факторно-аналітичне забезпечення процесів публічного управління територіальними громадами в умовах невизначеності. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 8(36). С. 328–340.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-8\(36\)-328-340](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-8(36)-328-340)

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/13768/13834>

3. Хом'як І. Теоретико-методичні засади підвищення ефективності публічного управління територіальними громадами. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 9(37). С. 95–105.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)-95-105](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-95-105)

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/14694/14764>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Інна СУРАЙ – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Ольга ЖУК – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Антоніна ТОМАШЕВСЬКА – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ – доктор наук з державного управління, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Тетяна МАМАТОВА – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.141 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Івану ХОМ'ЯКУ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Інна СУРАЙ